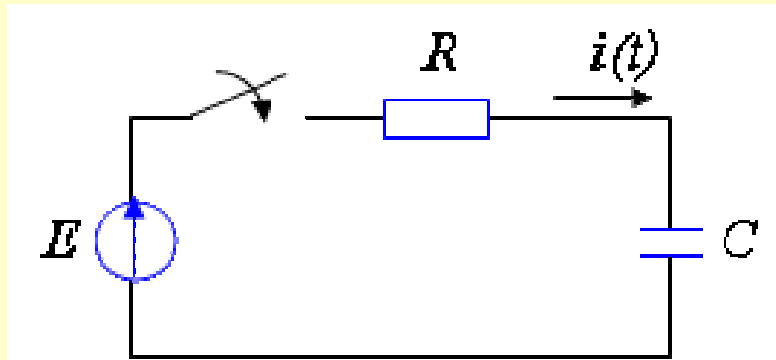

Включване на RC двуполусник към източник на постоянно напрежение

$$E = \text{const}$$

$$u_C(t) = ?$$

$$i(t) = ?$$

1. ННУ

$$u_C(0-) = u_C(0+) = 0V$$

2. Система ДУ

$$u_R + u_C = E$$

3. Хомогенно ДУ

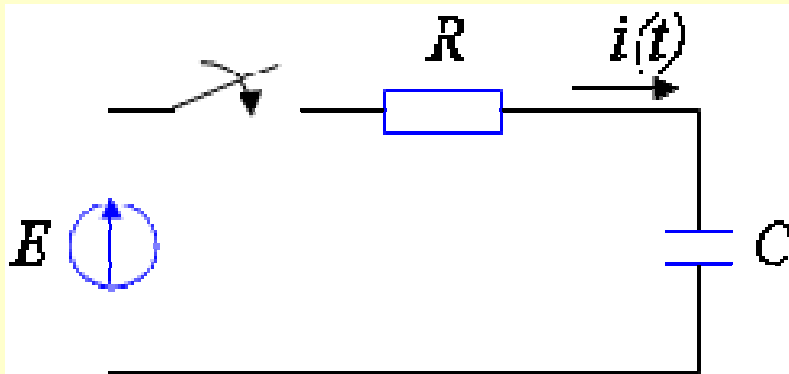
$$R.C \frac{du_C}{dt} + u_C = 0$$

4. Характеристично уравнение:

$$RC.k + 1 = 0$$

$$k = -\frac{1}{RC}$$

Включване на RC двуполусник към източник на постоянно напрежение

$$k = -\frac{1}{RC}$$

4. Свободна съставка на напрежението на кондензатора:

$$u_{C_{св}}(t) = A.e^{-\frac{t}{RC}}$$

5. Стационарно напрежение:

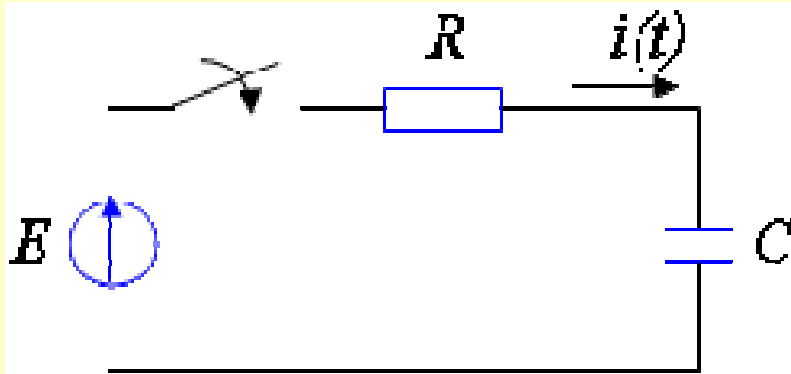
$$u_{C_{ст}} = E$$

6. Търсеното напрежение по време на преходния процес :

$$u_C(t) = u_{C_{ст}}(t) + u_{C_{св}}(t)$$

$$u_C(t) = E + A.e^{-\frac{t}{RC}}$$

Включване на RC двуполусник към източник на постоянно напрежение

$$u_C(t) = E + A.e^{-\frac{t}{RC}}$$

7. Определяме неизвестната интеграционна константа A на базата на ННУ:

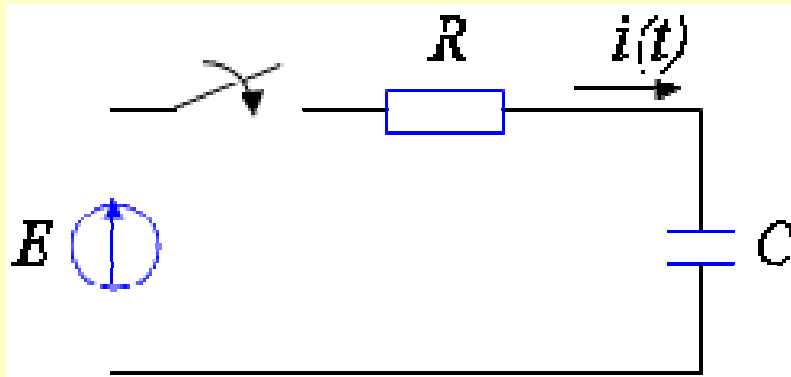
$$= E + A.e^0 = E + A$$

$$\Rightarrow A = -E$$

$$u_C(t) = E - E.e^{-\frac{t}{RC}}$$

$$u_C(t) = E(1 - e^{-\frac{t}{RC}})$$

Можем да определим и тока във веригата:

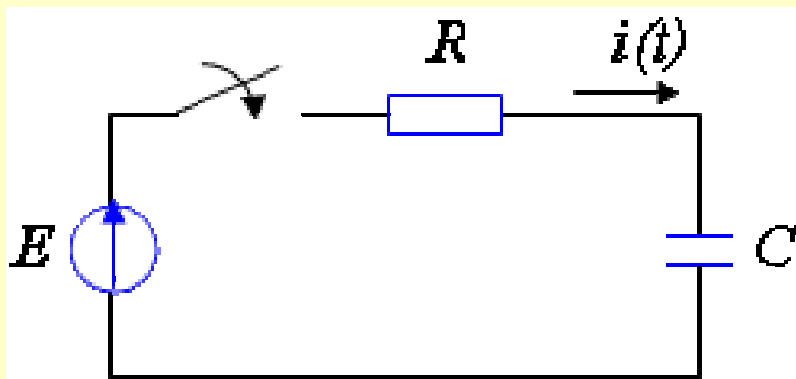

$$i_C(t) = ?$$

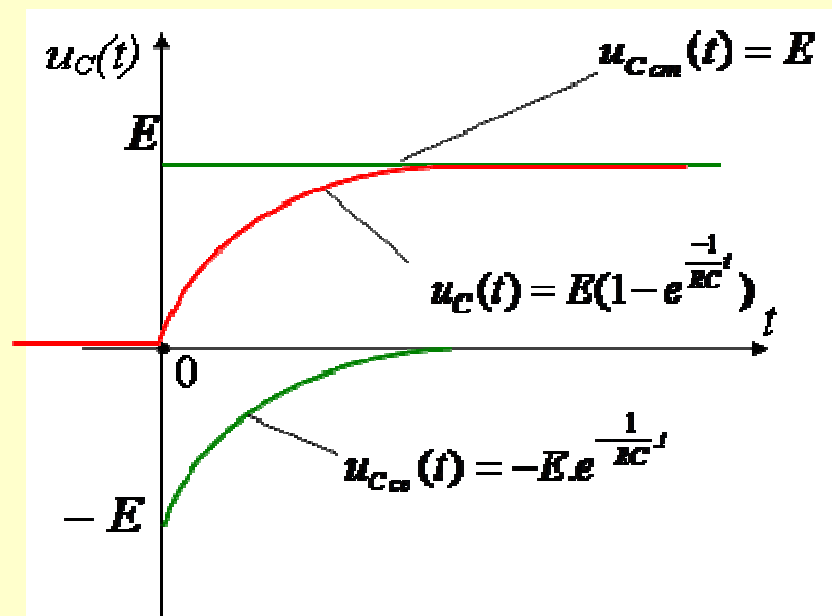
$$u_C(t) = E(1 - e^{-\frac{t}{RC}})$$

$$i_C(t) = C \frac{du_C}{dt} =$$

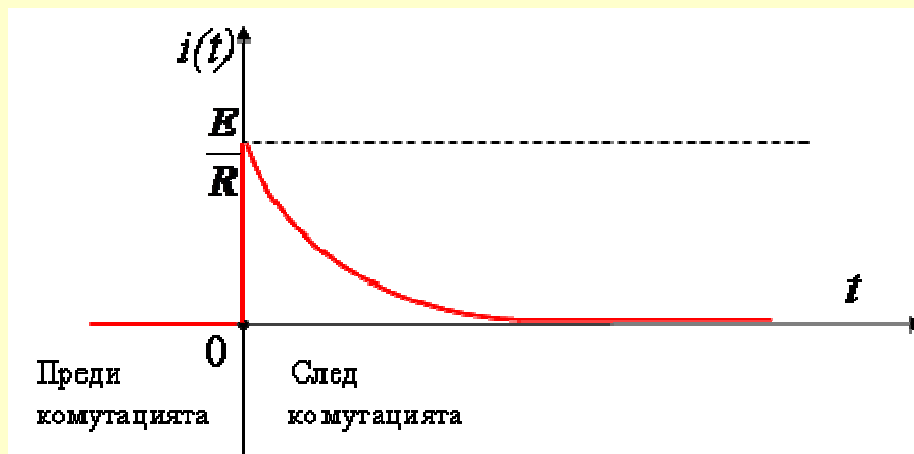
Изменение на напрежението и тока по време на преходния процес

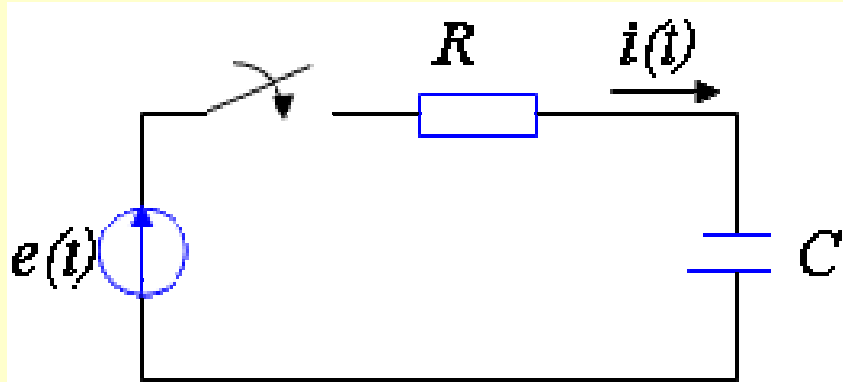
$$u_C(t) = E - E \cdot e^{-\frac{t}{RC}}$$

$$i_C(t) = C \frac{du_C}{dt} = \frac{E}{R} e^{-\frac{t}{RC}}$$

Включване на RC верига към синусоидално напрежение

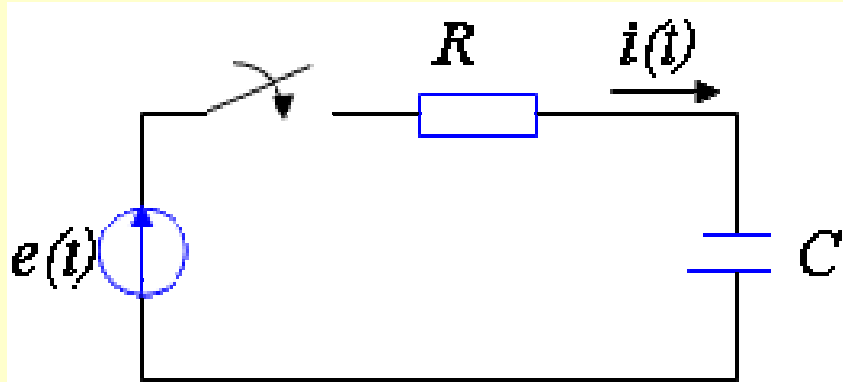
$$e(t) = e_m \sin(\omega t + \psi_u)$$

- Системата ДУ,
- характеристичното уравнение,
- корените на характеристичното уравнение,
- вида на свободния процес

не зависят от вида на източниците.

Те са **едни и същи** за постоянно, за синусоидално или произволно изменящо се напрежение.

Включване на RC верига към синусоидално напрежение

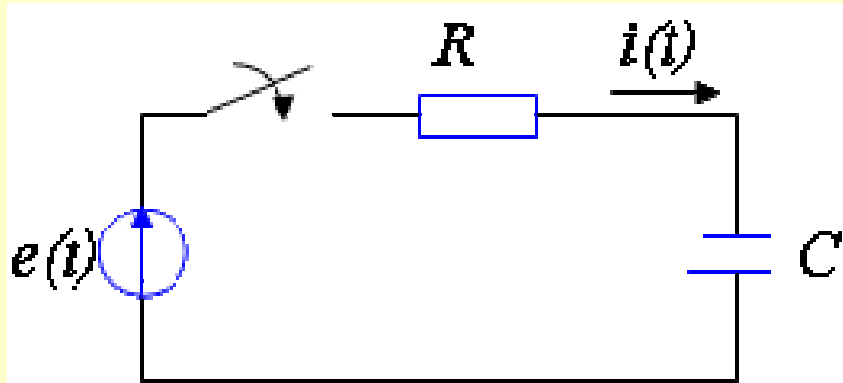

$$e(t) = e_m \sin(\omega t + \psi_u)$$

Различен е стационарният режим,

който в разглежданата верига е синусоидален поради синусоидалния входен сигнал

Включване на RC верига към синусоидално напрежение

$$e(t) = e_m \sin(\omega t + \psi_u)$$

1. **ННУ** - определят се от веригата преди комутацията,

$$u_C(0-) = u_C(0+) = 0 V$$

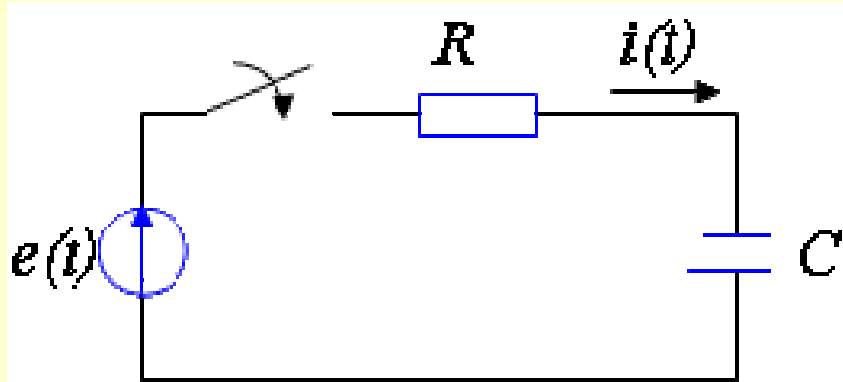
2. **ДУ за веригата след комутацията**. - аналогично на уравнението при постоянен източник.

$$R.C \frac{du_C}{dt} + u_C = E$$

3. **Хомогенно ДУ**

$$R.C \frac{du_C}{dt} + u_C = 0$$

Включване на RC верига към синусоидално напрежение

$$e(t) = e_m \sin(\omega t + \psi_u)$$

Характеристично уравнение:

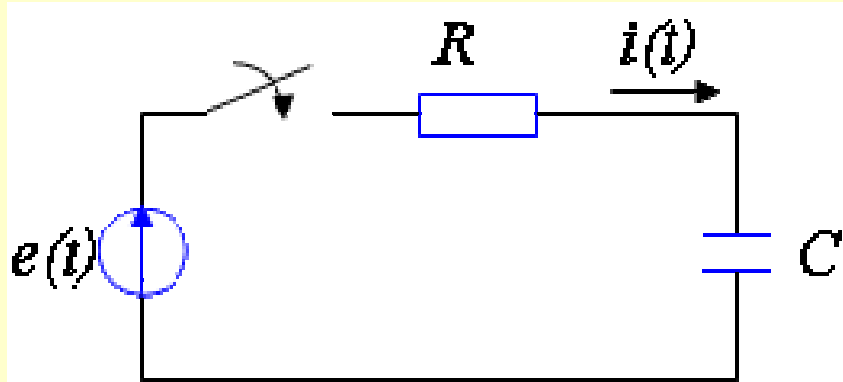
$$RC \cdot k + 1 = 0$$

$$k = -\frac{1}{RC}$$

4. Свободна съставка на напрежението на кондензатора:

$$u_{C_{св}}(t) = A \cdot e^{-\frac{t}{RC}}$$

5. Стационарно напрежение $u_{C_{cm}}(t)$

$$e(t) = e_m \sin(\omega t + \psi_u)$$

При синусоидален източник във веригата ще се установи синусоидален ток:

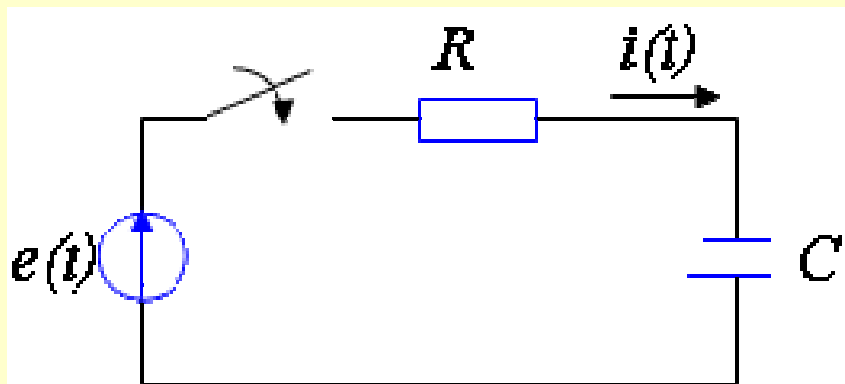
$$i_{cm}(t) = i_m \sin(\omega t + \psi_u + \varphi)$$

$$i_m = \frac{e_m}{\sqrt{R^2 + \left(\frac{1}{\omega C}\right)^2}}$$

Токът изпреварва входното напрежение с ъгъл $\varphi = \operatorname{arctg} \frac{1}{\omega C R}$

$$u_{C_{cm}}(t) = \frac{1}{\omega C} i_m \sin\left(\omega t + \psi_u + \varphi - \frac{\pi}{2}\right)$$

7. Определяне на неизвестната интеграционна константа A

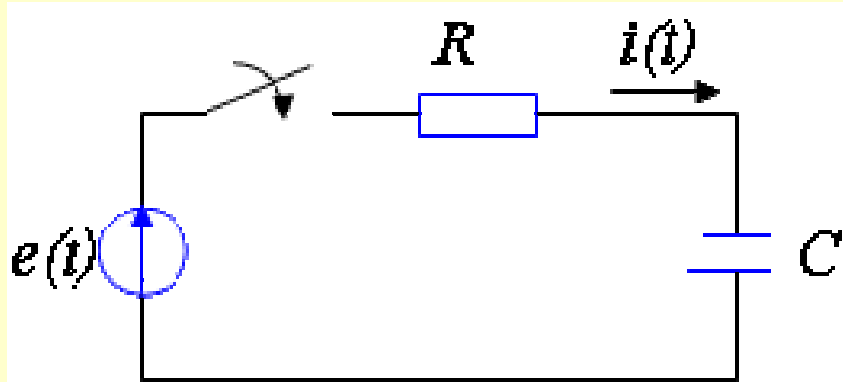
$$e(t) = e_m \sin(\omega t + \psi_u)$$

$$u_C(0) = 0$$

Свободната съставка на напрежението върху кондензатора е:

$$u_{св}(t) = u_{Cm} \cos(\psi_u + \varphi) \cdot e^{-\frac{t}{RC}}$$

7. Определяне на неизвестната интеграционна константа A

$$u_C(t) = u_{C_{св}}(t) + u_{C_{см}}(t)$$

$$u_{св}(t) = u_{C_m} \cos(\psi_u + \varphi) \cdot e^{-\frac{t}{RC}}$$

$$u_{C_{см}}(t) = -u_{C_m} \cos(\omega t + \psi_u + \varphi)$$

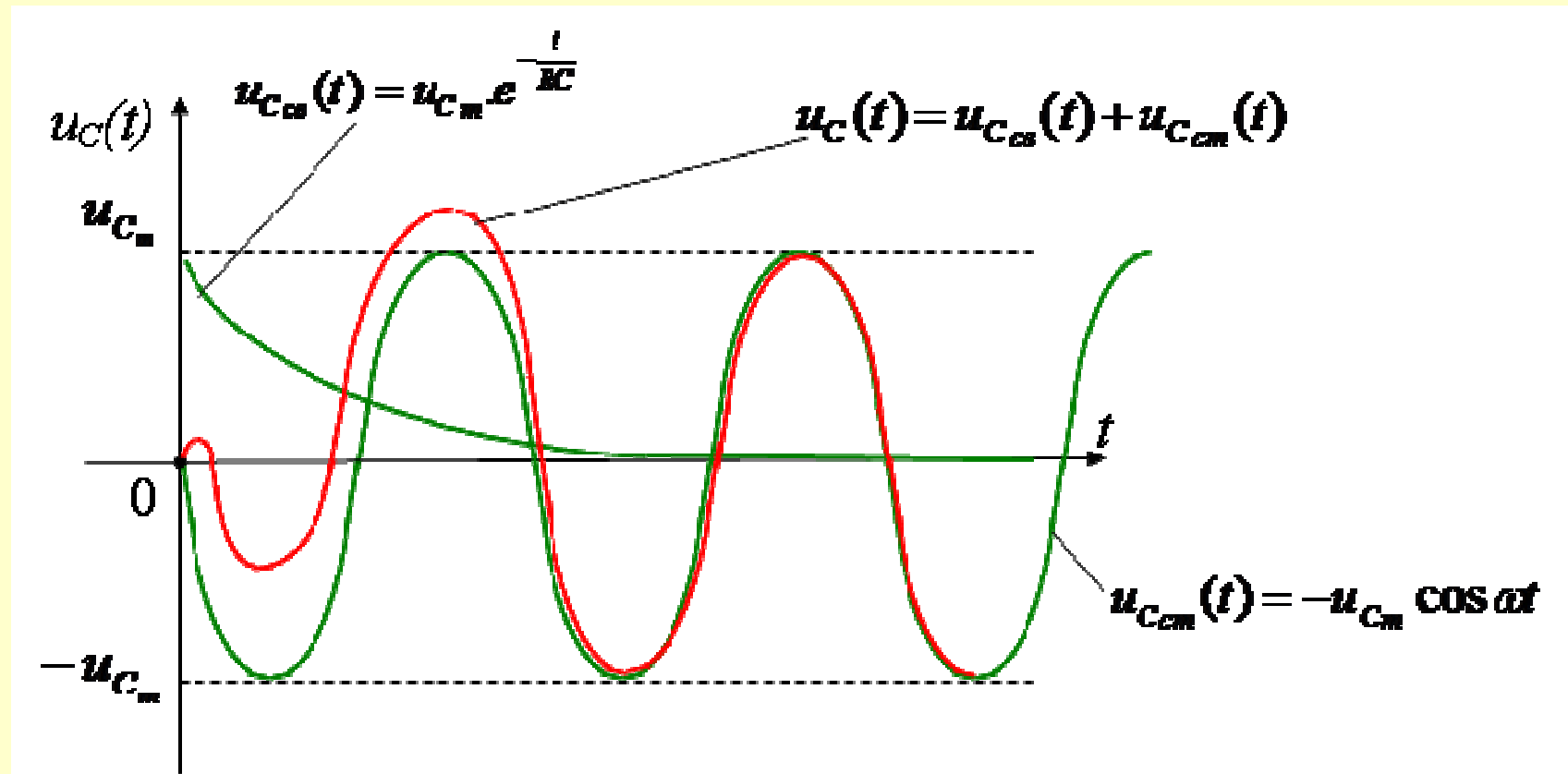
а) при $\psi_u + \varphi = \frac{\pi}{2}$, няма да има преходен процес ($u_{C_{св}} = 0$)

б) при $\psi_u + \varphi = 0$ - свободната съставка на напрежението върху кондензатора ще бъде **максимална**

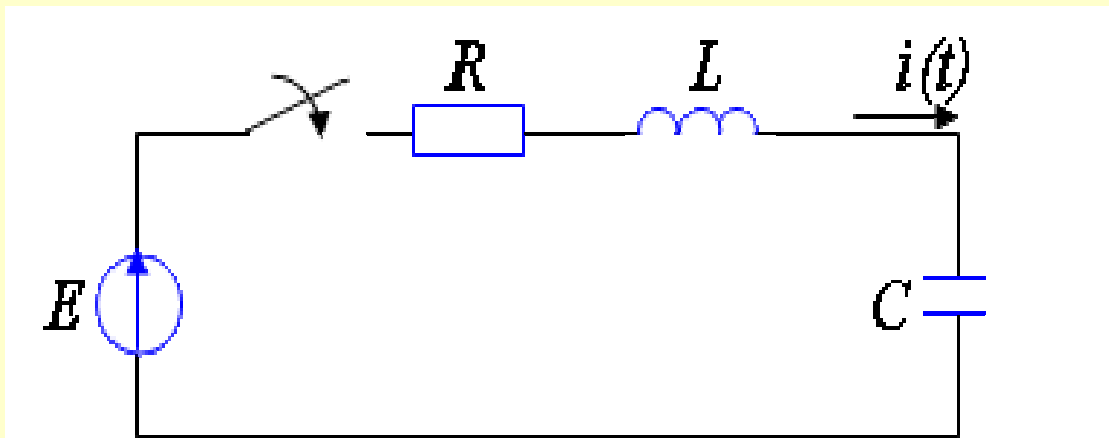
$$u_{св}(t) = u_{C_m} e^{-\frac{t}{RC}}$$

$$\psi_u + \varphi = 0$$

$$u_C(t) = -u_{Cm} \cos \omega t + u_{Cm} \cdot e^{-\frac{t}{RC}}$$

Преходни процеси в последователен RLC двуполюсник.
Включване към източник на постоянно напрежение.

1. ННУ

$$i(t).R + L \frac{di}{dt} + \frac{1}{C} \int i(t) dt = E$$

$$E = \text{const}$$
$$i(t) = ?$$

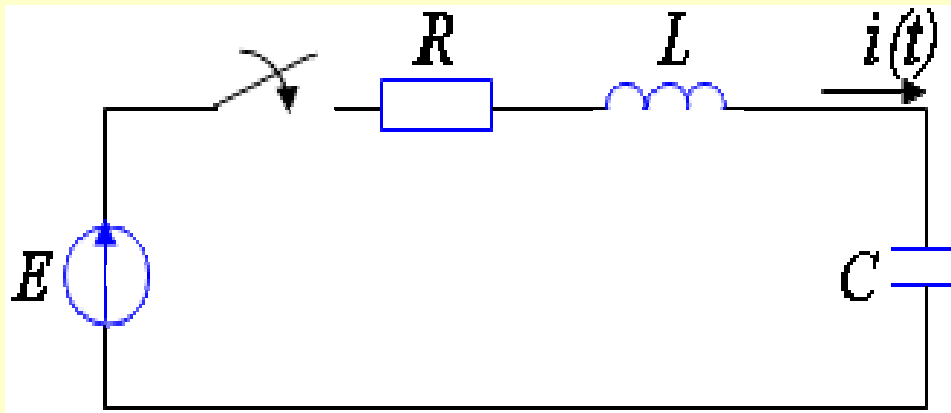
2. Система ДУ

$$u_R + u_L + u_C = E$$

$$u_R = i(t).R$$

$$u_C = \frac{1}{C} \int i(t) dt$$

$$u_L = L \frac{di}{dt}$$

$$i(t) \cdot R + L \frac{di}{dt} + \frac{1}{C} \int i(t) dt = E$$

3. ДУ

$$R \cdot \frac{di}{dt} + L \frac{d^2 i}{dt^2} + \frac{1}{C} i(t) = 0$$

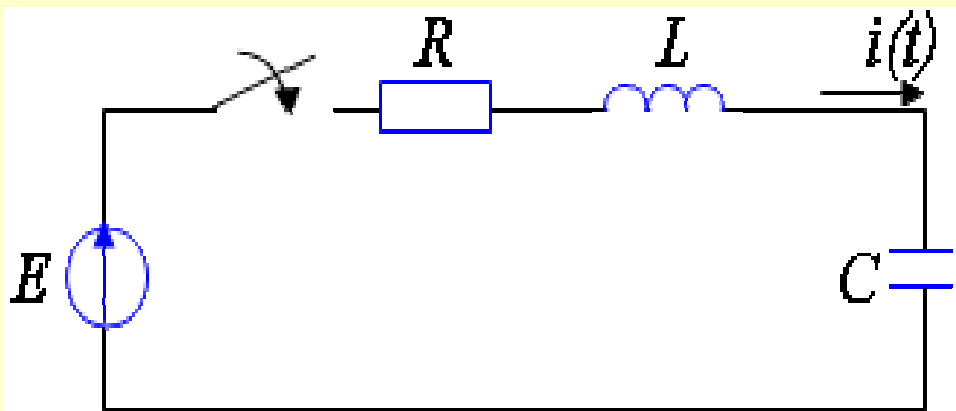
Характеристично уравнение:

$$R \cdot k + L \cdot k^2 + \frac{1}{C} = 0$$

$$k_{12} = -\frac{R}{2L} \pm \sqrt{\Delta}$$

$$\Delta = \left(\frac{R}{2L}\right)^2 - \frac{1}{LC}$$

Характеристичното уравнение има два корена:

$$k_{12} = -\frac{R}{2L} \pm \sqrt{\Delta}$$

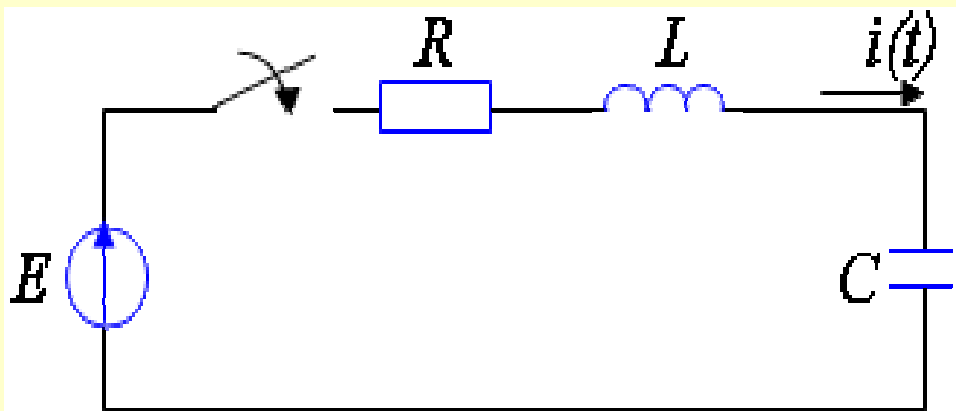
$$\Delta = \left(\frac{R}{2L}\right)^2 - \frac{1}{LC}$$

а) два различни реални **отрицателни** корена

$$k_1 \neq k_2; \quad k_1 < 0 \text{ и } k_2 < 0$$

$$i_{св}(t) = A_1 \cdot e^{k_1 t} + A_2 \cdot e^{k_2 t}$$

Характеристичното уравнение има два корена:

$$k_{12} = -\frac{R}{2L} \pm \sqrt{\Delta}$$

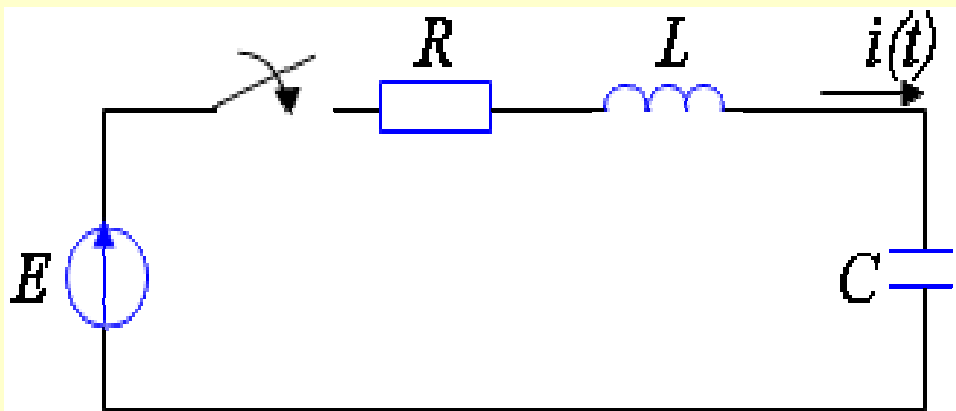
$$\Delta = \left(\frac{R}{2L}\right)^2 - \frac{1}{LC}$$

б) два равни реални отрицателни корена

$$k_1 = k_2 = k \text{ и } k < 0$$

$$i_{св}(t) = (A_1 + A_2 \cdot t)e^{kt}$$

Характеристичното уравнение има два корена:

$$k_{12} = -\frac{R}{2L} \pm \sqrt{\Delta}$$

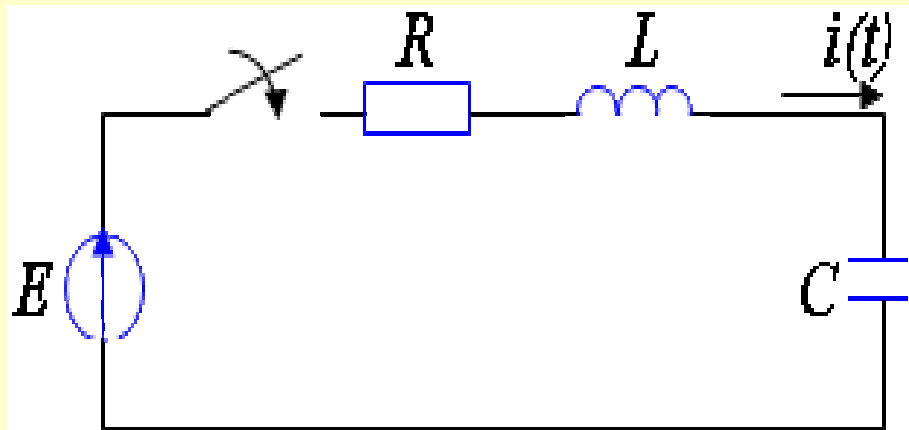
$$\Delta = \left(\frac{R}{2L}\right)^2 - \frac{1}{LC}$$

в) два комплексно спрегнати корена

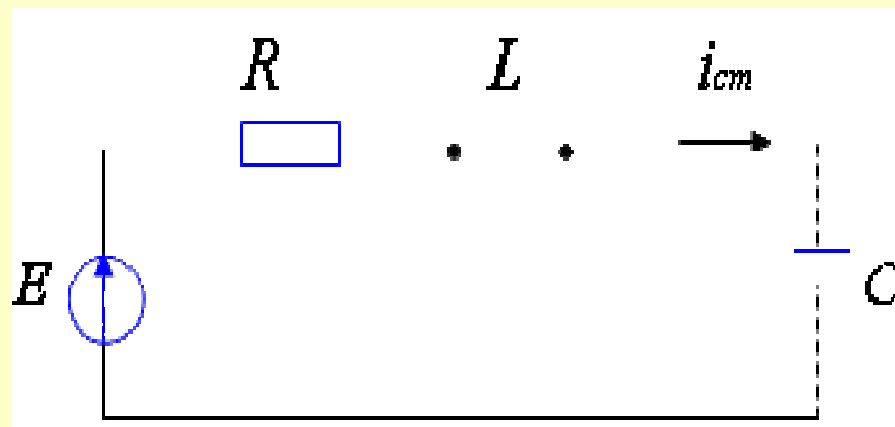
$$k_{12} = \alpha \pm j\beta \quad \text{и} \quad \beta < 0$$

$$i_{cv}(t) = (A_1 \cos \beta t + A_2 \sin \beta t) e^{\alpha t}$$

5. Стационарен ток - от веригата дълго след комутацията ($t \rightarrow \infty$):

$t \rightarrow \infty$

$$i_{cm} = 0$$

$$u_{C_{cm}} = E$$

6. Търсеният ток по време на преходния процес се определя от сумата:

$$i(t) = \cancel{i_{cm}}(t) + i_{св}(t)$$

- вариант „а” от точка 4 на алгоритъма:

$$k_1 \neq k_2; \quad k_1 < 0; \quad k_2 < 0$$

$$i_{св}(t) = A_1 \cdot e^{k_1 t} + A_2 \cdot e^{k_2 t}$$

$$i(t) = A_1 \cdot e^{k_1 t} + A_2 \cdot e^{k_2 t}$$

7. Определяне на интеграционните константи A_1 и A_2 – на базата на

НУ в момента $t = 0 +$

$$i(0+) = ?$$

$$\left. \frac{di}{dt} \right|_{0+} = ?$$

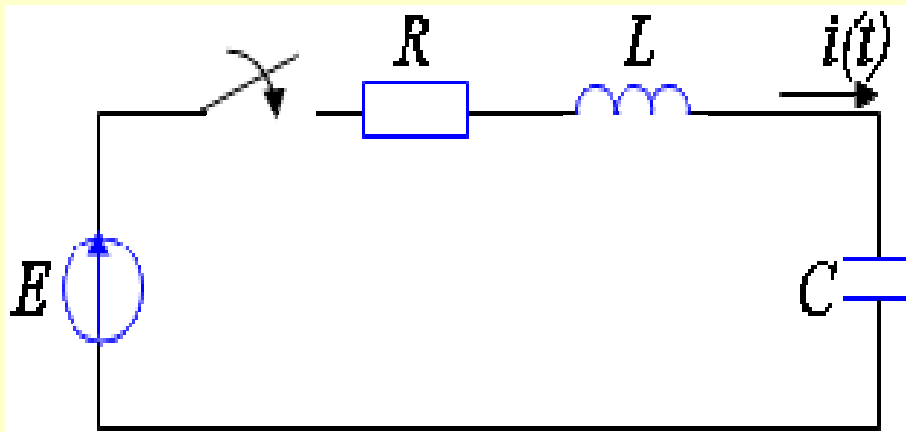
НУ в момента $t = 0 +$

$$i(0+) = ?$$

$$i(0+) = 0 \quad \text{-- ННУ}$$

$$\left. \frac{di}{dt} \right|_{0+} = ?$$

-- ЗНУ

за момента $t = 0 +$

$$R \cdot i(0+) + L \left. \frac{di}{dt} \right|_{0+} + u_C(0+) = E$$

$$\Rightarrow \left. \frac{di}{dt} \right|_{0+} = \frac{E - R \cdot \overset{0}{i(0+)} - u_C(\overset{0}{0+})}{L}$$

Определяне на интеграционните константи A_1 и A_2

$t = 0 +$

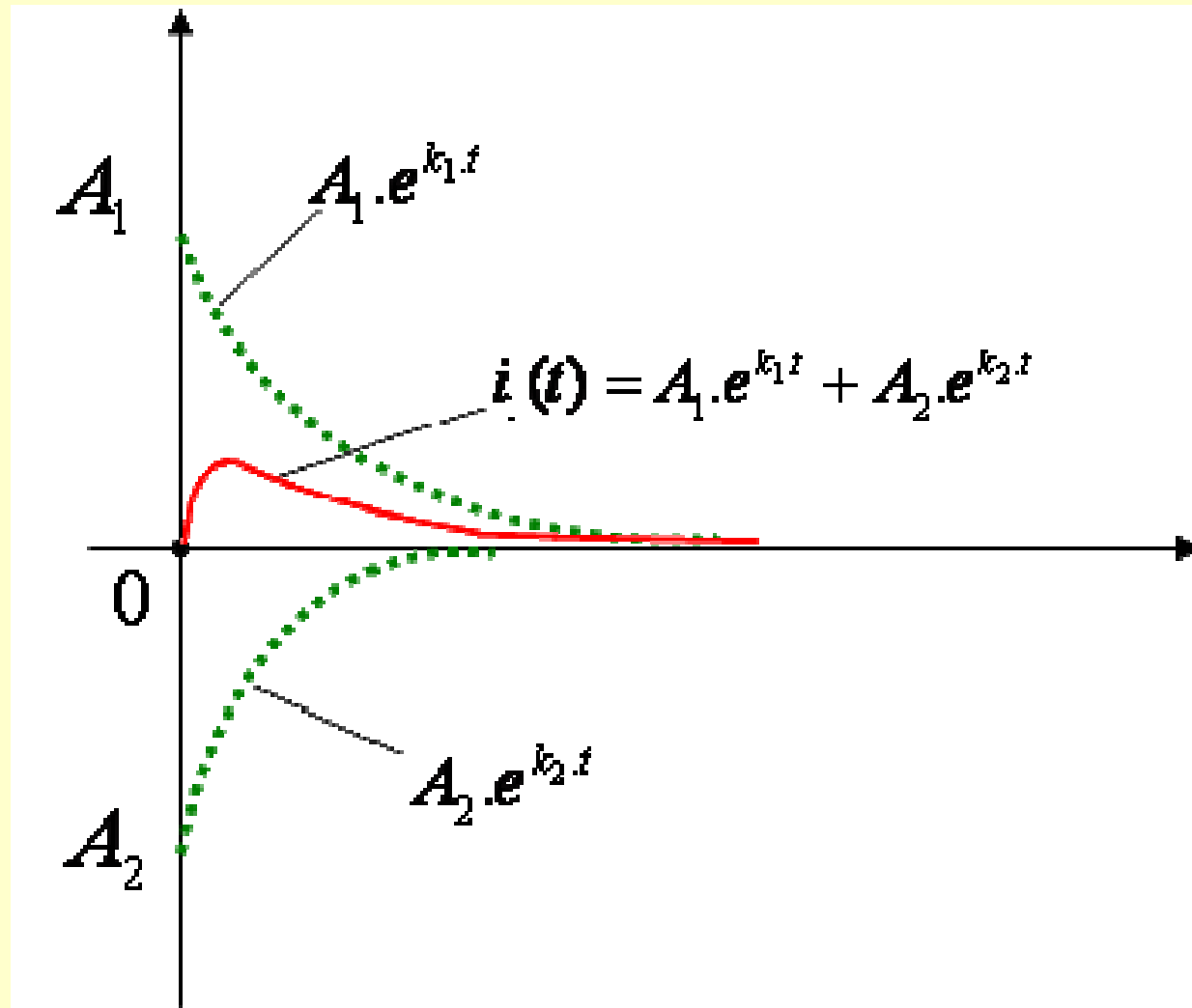
$$\left\{ \begin{array}{l} i(t) = A_1 \cdot e^{k_1 t} + A_2 \cdot e^{k_2 t} \\ i(0+) = 0 \\ \left. \frac{di}{dt} \right|_{0+} = \frac{E}{L} \end{array} \right.$$

$$i(0+) = 0 = A_1 \cdot e^{k_1 \cdot 0} + A_2 \cdot e^{k_2 \cdot 0} = A_1 + A_2$$

$$\left. \frac{di}{dt} \right|_{0+} = \frac{E}{L} = k_1 A_1 \cdot e^{k_1 \cdot 0} + k_2 A_2 \cdot e^{k_2 \cdot 0} = k_1 A_1 + k_2 A_2.$$

$$A_1 = -A_2$$

$$A_1 = \frac{E}{L(k_2 - k_1)}; \quad A_2 = \frac{E}{L(k_1 - k_2)}$$

- вариант „б” от точка 4 на алгоритъма:

$$k_1 = k_2 = k; \quad k < 0;$$

$$i_{св}(t) = (A_1 + A_2 t).e^{kt}$$

$$i(t) = (A_1 + A_2 t).e^{kt}$$

Определяне на интеграционните константи A_1 и A_2

$t = 0 +$

$$\left| \begin{array}{l} i(t) = (A_1 + A_2 t).e^{kt} \\ i(0+) = 0 \\ \left. \frac{di}{dt} \right|_{0+} = \frac{E}{L} \end{array} \right.$$

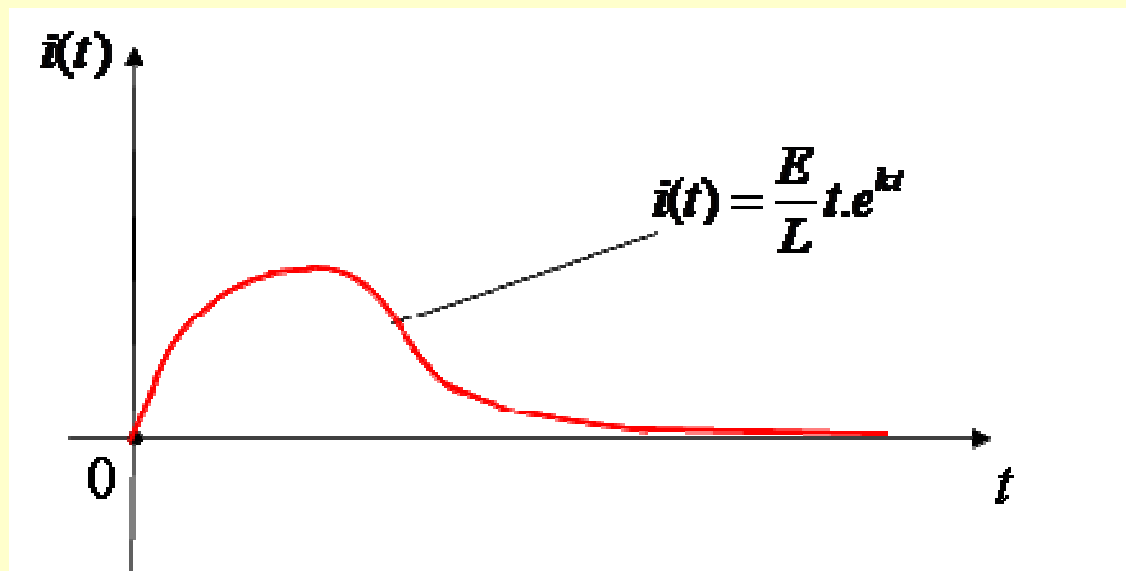
$$t = 0+ \quad \left| \begin{array}{l} i(0+) = 0 \\ \frac{di}{dt} \Big|_{0+} = \frac{E}{L} \\ i(t) = (A_1 + A_2 t) \cdot e^{kt} \end{array} \right.$$

$$i(0+) = 0 = (A_1 + A_2 \cdot 0) \cdot e^{k \cdot 0} = A_1 \Rightarrow A_1 = 0 \quad \text{и} \quad i(t) = A_2 t \cdot e^{kt}$$

$$\frac{di}{dt} \Big|_{0+} = \frac{E}{L} = A_2 \cdot e^{k \cdot 0} + k A_2 \cdot 0 \cdot e^{k \cdot 0} = A_2$$

$$i(t) = \frac{E}{L} t \cdot e^{kt}$$

$$i(t) = \frac{E}{L} t \cdot e^{kt}$$

- вариант „В” от точка 4 на алгоритъма:

$$k_{12} = \alpha \pm j\beta$$

$$i_{ce}(t) = (A_1 \cos \beta t + A_2 \sin \beta t).e^{\alpha t}$$

$$i(t) = (A_1 \cos \beta t + A_2 \sin \beta t).e^{\alpha t}$$

Определяне на интеграционните константи A_1 и A_2 $t = 0 +$

$$i(t) = (A_1 \cos \beta t + A_2 \sin \beta t).e^{\alpha t}$$

$$i(0+) = 0$$

$$\left. \frac{di}{dt} \right|_{0+} = \frac{E}{L}$$

$$i(t) = (A_1 \cos \beta t + A_2 \sin \beta t).e^{\alpha t}$$

$$i(0+) = 0$$

$$\left. \frac{di}{dt} \right|_{0+} = \frac{E}{L}$$

$$i(0+) = 0$$

$$A_1 = 0$$

$$A_2 = \frac{E}{\beta L}$$

$$\Rightarrow i(t) = \frac{E}{\beta L} \sin \beta t . e^{\alpha t}$$

$$i(t) = \frac{E}{\beta L} \sin \beta t \cdot e^{\alpha t}$$

